

Etkinlik No	10
Ders Adı	Felsefe
Sınıf Düzeyi	4,5. sınıf
Etkinlik Adı	Masalları Eleştiriyorum
Süre	40+40 dk.
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Soru cevap, tartışma, analitik düşünme, eleştirel düşünme
Materyal/Araç Gereç	Video, akıllı tahta
Disiplinler arası Boyut	Türkçe alanıyla iş birliği yapılacaktır.
Kazanımlar	Popüler masalların içerisinde yer alan olumsuz mesajların farkına varır. Masalları bir eleştirel bakış açısıyla irdeler.
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Öğretmen öğrencilere yanlış mesajlar veren, öncesinden belirlediği 4 masalı inceleyerek ve videolarına ya da metinlerine ulaşarak sınıfa getirir.
Öğrenme Öğretme Süreci	<p>Öğretmen öğrencileri en sevdikleri ve en sevmedikleri masalların neler olduğunu sorar. Sevilen ve sevilmeyen masallar tahtaya yazılır. Sevmedikleri masalları neden sevmedikleri üzerine tartışılır.</p> <p>Küçük yaştan itibaren çocukların hayal dünyalarının gelişmesinde yegâne öneme sahip olan masalların öğrenciler üzerine bıraktığı derin izleri belirlemek için belirlenen 4 masalın ikisinin videosu izlenir. Diğer ikisinin ise metni öğrencilerle birlikte okunur. Seçilen 4 masalın bilgileri ve içerikleri Ek 1’de paylaşılmıştır.</p> <p>1.masal “Karga ile Tilki” masaladır. Masalın videosu öğrencilerle paylaşıldıktan sonra öğrencilere sorular sorulur:</p> <p>-Karga ile tilki masalında, kargaya bir ders vermeyi kafasına koyan tilkinin davranışını doğru buldunuz mu? - Masalda tilkinin yaptığı kurnazlık davranışı sizce örnek bir davranış mıdır? (Öğrencilere kurnazlığın tanımı yapılarak kavramın anlaşılması sağlanır.) -Masalın sonunda karga gerçekten kendisine bir ders çıkarır mı?</p>

	<p>2. masal, “Ağustos Böceği ve Karınca” masalıdır. Masal metni öğrencilerle birlikte sınıfta okunur ve aşağıdaki soru sorulur:</p> <p>-Masalın sonunda çalışkanlığıyla örnek gösterilen karıncanın ağustos böceğine davranışını doğru buldunuz mu?</p> <p>3. masal “Çirkin Ördek Yavrusu” masalıdır. Masalın videosu öğrencilere izlettirilir ve ardından öğrencilere sorular sorulur:</p> <p>- Sizce masal olumsuz mesajlar vermekte midir? -Anne ördeğin yavrusunu çirkin bulup dışlaması doğru bir davranış mıdır? - Ördek kardeşlerin kendilerine benzemeyen kardeşleriyle alay etmeleri doğru bir davranış mıdır? -Sevilmek ve grup içerisinde yer almak için güzel olmak mı gerekir?</p> <p>4. masal “Fareli Köyüm Kavalcısı” masalıdır. Masal sınıfta öğrenciler ve öğretmenle birlikte okunur.</p> <p>-Masaldan nasıl sonuçlar çıkardınız? - Masal intikam duygusunun doğru bir şey olduğunu mu bize söylüyor? - Masal bize kavalcının, sadece parasını almak için köyün çocukları kaçırmada haklı olduğunu mu gösterir?</p>
Ölçme ve Değerlendirme	<p>Çocukların çok sevdiği masallar her zaman çocuklara doğru mesajlar mı verir? Bir masalı dinlerken ya da okurken olduğu gibi kabullenmek doğru mudur?</p>
Kaynakça	<p>https://www.youtube.com/watch?v=l-kFiND5pfs https://www.masaloku.xyz/kisa-masallar/karga-ile-tilki https://www.masallaroku.com/agustos-bocegi-ile-karinca-masali/ https://www.youtube.com/watch?v=yH8FVTB0dw8 https://www.maxicep.com/forum/konu/cirkin-ordek-yavrusu-hikayesi-ozeti.629360/ https://www.bebeko.com.tr/blog/fareli-koyun-kavalcisi-masali-222</p>

EK 1.

1. Karga ile Tilki Masalı

<https://www.youtube.com/watch?v=l-kFiND5pfs>

Bir zamanlar, bir kavak ağacının dalında keyifle öten bir karga varmış. Karga çok keyifliymiş çünkü ağzında çok sevdiği kocam bir peynir parçası varmış. Karga ağzındaki peyniri keyifle yemeye başlamış. Peyniri yeyip midesine indirmek üzereymiş ki, oradan geçmekte olan kurnaz tilki, kargayı fark etmiş. Kurnaz tilki kargayı kandırıp, ağzındaki peyniri alabilmek için bir plan yapmış ve kargaya demiş ki: 7

“Sevgili karga kardeş, merhaba,bugün ne kadar da güzelsin, sesin de çok güzelmiş, herkes bunu konuşuyor, ben de bunca yolu senin sesini duyabilmek için geldim” demiş. Bu güzel sözleri duyan karga hemen kendini ispat etme sevdasına düşmüş ve “Ben senin için güzel bir şarkı söylerim” demiş. Bunu söylemek için ağzını açar açmaz, kocaman peynir parçasını da ağzından düşürmüştü. Kurnaz tilki hemen düşen peynir parçasını alıp, kaçmış. Eli de, karnı da boş kalan karga da bir daha güzel sözlere inanıp, elindekini kaptırmaması gerektiğini anlamış (www.masaloku.xyz).

2. Ağustos Böceği ve Karınca

Ağustos Böceği, yazın upuzun günleri boyunca boş boş gezer saz çalıp türküler okurmuş. Kış için hiç bir hazırlık yapmaz, elibi bir işe bile sürmezmiş. Karıncaysa, kafasını kullanır, hiç durmadan çalışmış. Karınca bütün yaz, kara kış için hazırlık yapar, zamanını boşa harcamazmış. Yavaş yavaş yaz bitmeye başlamış ve havalar soğumuş. Bir süre sonra da yaz tamamen bitmiş ve kış gelmiş. Ağustos Böceği ne saz çalabiliyor ne de şarkı söyleyemiyormuş. Çünkü çok açmış ve soğuktan titriyormuş.

Ağustos Böceği bütün yaz saz çalıp şarkı söylerken, karınca durmadan çalışmış ve kış için bir sürü yiyecek toplamış. Ağustos Böceği, karıncanın bütün yaz çalışıp yemek biriktirdiğini hatırlamış. Karıncanın ona yardım edeceğini düşünüp yemek istemeye karar vermiş.

Ormanın içinden aç ve soğuktan üşüyerek yürüyüp karıncanın yuvasına ulaşmış. Karınca yuvasından çıkınca soğuktan tir tir titreyen Ağustos Böceğini karşısında görmüş ve ona dönüp;

“Ağustos böceği neden geldin ne istiyorsun benden” demiş.

Cevap vermiş Ağustos Böceği;

“Evimde hiç yiyeceğim yok, dışarıda da çok soğuk. Bana yiyecek bir şeyler verirsen, sana yemin ederim ki yazın fazlasıyla sana geri ödeyeceğim.” demiş.

Karınca:

“Neden yiyecek bir şeyin yok. Kocaman yaz boyunca ne yaptın?” demiş. Ağustos Böceği utançtan başı önünde, cevap vermiş:

“Yaz boyunca saz çalıp, şarkılar okudum” demiş. Karınca bu cevaba çok kızmış.

“Bütün yaz saz çalıp şarkı söylediyse, şimdide oyna bakalım” demiş ve yuvasının kapısını sertçe kapatmış.

Ağustos Böceği aç ve soğuktan titreyerek geri dönerken, keşke bütün yaz saz çalıp şarkı söylemeseydim. Şimdi evimde bir sürü yiyeceğim olurdu demiş. Ve bir daha bütün yazı saz çalıp şarkı söyleyerek boş geçirmeyeceğine yemin etmiş (www.masallaroku.com).

3. Çirkin Ördek Yavrusu

<https://www.youtube.com/watch?v=yH8FVTBOdw8>

Anne Ördek sabırla yumurtalarının kırılmasını bekliyordu. Vakit tamamlanınca ördek yavruları yumurtalarından çıkmaya başladılar. Fakat en son ve en büyük yumurta bir türlü kırılmıyordu. Sonunda yumurtanın beyaz kabuğu çatladı. Diğerlerinden daha gri ve farklı olan ördek yavrusunun küçük kafası görüldü. Anne ördek yeni doğan yavruya bakarak; “Umarım değişir..” dedi şefkatle. Zaman ilerliyordu ama ördek yavrusunun rengi hala griydi. Kümesin bütün hayvanları ve diğer ördek kardeşleri onunla alay ediyorlar, ona “çirkin ördek yavrusu” diye sesleniyorlardı.

Zavallı yavru o kadar mutsuzdu ki sonunda uzaklara gitmeye karar verdi. Gün boyunca yürüdü gece olunca ise çok yorulmuştu. Mola verdi. Bir yanda açlık, bir yanda korku... Ama yapabileceği hiçbir şey olmadığından derin bir uykuya dalmakta gecikmedi.

Ertesi sabah su sesleriyle gözlerini açtı. Geceyi yaban ördeklerinin çalgınca eğlendiği küçük bir göl kıyısında geçirdiğini anladı. Bu gürültücü arkadaşlarına kendini tanıtmaya hazırlanıyordu. Birden bir tüfek sesi ile irkildi. Hiç zaman kaybetmeden oradan uzaklaştı. Çok geçmemişti ki küçük ördek kendini bir çiftlikte buldu. Çiftliğin sahibi yaşlı kadın onu doyurdu. Ateşin yanında uyumasına izin verdi. Fakat yavru ördek bir göl bulabilme umuduyla oradan da uzaklaştı.

Günlerce bir göl bulabilmek için rasgele yoluna devam etti. Sonunda bir göl kıyısına ulaştı. Bu arada yalnız başına yaşamayı öğreniyordu. Bu göl kıyısında yavru ördek gün geçtikçe büyüyordu. Kendisi farkında olmadan görüntüsü değişiyordu. Geçen kuğuları gördükçe onların asil duruşları ve güzel görünüşlerinden dolayı iç çekiyordu.

İlkbaharda bir kuğu sürüsü gölün kıyısına yuva yapmaya geldi. Çirkin ördek yavrusuyla tanışmak için yaklaştılar. Fakat kendisini bu zarif kuşlarla arkadaşlık etmek için çok çirkin ve kaba buluyordu. Birdenbire suda aksini gördü. O da ne!...

Kendisini güzel bir kuğuya dönüşmüş olduğunu fark etti. Kuğu sürüsüne katıldı ve ömür boyu mutlu oldu (www.maxicep.com).

4. Fareli Köyün Kavalcısı

Ülkenin birinde bir köy varmış. Halkı mutluluk içinde yaşamış. Günlerden bir gün köyün bütün evlerine fareler dolmuş. Binlerce fare köyün sokaklarında, evlerde dolaşıyorlarmış. Yatak odasına gitseler, mutfığa girseler farelerden geçilmiyormuş. Ne bulurlarsa yiyorlarmış. Halk ne yapacağını şaşırıp kalmış.

Köy muhtarından bu işe bir çare bulmasını istemişler. Muhtarın da elinden bir şey gelmiyormuş. Böylece köyün adına fareli köy denmiş. Fareli köyün çocukları da, bu pis yaratıklarda bıkmışlar. Bir gün fareli köye bir çalgıcı gelmiş. Muhtara:

“Eğer bana bir kese altın verirseniz, köyü farelerden temizlerim.” demiş. Bütün köy halkı bu habere sevinmişler. Aralarında hemen çalgıcının istediği bir kese altını toparlamışlar ve muhtara teslim etmişler. Halkın tek istediği bu farelerden kurtulmakmış. Çalgıcı isteğinin kabul edildiğini öğrenince başlamış kavalını çalmaya. Kavalıdan öyle tatlı, öyle güzel sesler çıkıyormuş ki, fareler saklandıkları yerlerden akın akın çıkarak çalgıcının yanına geliyormuşlar.

Kısa bir sürede çalgıcının etrafı binlerce fare ile dolmuş. Köydeki bütün farelerin çalgıcının etrafında toplandığı sırada çalgıcı yürümeye başlamış. Köye gelirken gördüğü dereye doğru yürümüşler. Çalgıcı önde kavalını üflüyor, fareler peşinden geliyormuş. Çalgıcı dere kenarına gelince suyun içine yürümüş. Derede o kadar çok su varmış ki ama çalgıcı karşı kıyıya geçmiş. Farelerde peşinden gelmek isteyince dereye düşen fare suda boğulup ölmüş. Bütün fareler ölünceye kadar çalgıcı kavalını öttürmeye devam etmiş. Çalgıcı bütün farelerin öldüğünü görünce ödülü olan bir kese altını almak için hemen köye geri dönmüş. Fareleri yok eden başarısından sevinç duyduğu için, emin adımlarla yürüyormuş. Sonunda köye varınca:

“Bir kese altınımı alırım. Bu altınlarla şehre gider, işimi kurarım. Bende zengin insanlar arasına katılır ve rahat yaşamaya başlarım” diye düşünmüş. Bu düşüncelerle muhtarın yanına varan çalgıcı muhtardan ödülünü istemiş. Muhtar oyun bozanlık yapmış.

“Nasıl olsa farelerden kurtulduk, bir kese altını vermesem olur” diye düşünmüş. Çalgıcıya çeşitli nedenler göstererek altınlarını vermemiş. Çalgıcı kandırıldığını anlayınca:

“Ben size bir oyun oynayayım da görün” demiş. Başlamış kavalını çalmaya. Kavalın sesini duyan bütün çocuklar çalgıcının yanına koşmuş. Çalgıcıda hem kavalını üflüyor, hem de yürümeye başlamış. Köyün bütün çocukların da kavalcının peşinden gitmişler. Köyde hiç çocuk kalmamış. Analar babalar kara kara düşünmeye başlamışlar. Köylüler muhtara gidip:

“Ne yapacağız, ne edeceğiz. Sen çalgıcının hakkı olan bir kese altını vermeliydin. Bak şimdi çocuklarımızı aldı götürdü” demişler. Kavalcı kızgın kızgın, peşinde çocuklarla birlikte ormana varmışlar. Ormanda bir ağacın altında dinlenirken aklına tekrar muhtara gitmek altınlarını bir daha istemek gelmiş. O sırada telaşla yerinden kalkınca kavalını almayı unutmuş. Sihirli kavalı bulan bir çocuk, arkadaşlarının yanına gelmesi için başlamış çalmaya. Kavalın sesini duyan çocuklar hemen ormanda toplanmışlar. Hemen köye, annelerinin babalarının yanına dönmeyi düşünmüşler.

Kavalı bulan çocuk köyün yolunu biliyormuş. Kavalı çalan çocuk önde diğerleri arkasında köye geri dönmüşler. Anneleri, babaları çok sevinmişler. Şenlikler düzenlemişler. Kırk gün kırk gece bayram etmişler. Tabi bu sırada da köylüler muhtarı azarlamışlar. Çalgıcının hakkını vermesini söylemişler. Hakkını alan çalgıcıda hayallerini gerçekleştirmek için köyden ayrılmış. Onlar ermiş muradına, biz gidelim diğer masalları okumaya (www.bebeko.com.tr).